

Tato disertační práce se zabývá studiem pozic větných a polovětných subjektů v současné angličtině. Vzhledem k typologickému charakteru anglického jazyka je mobilita větných konstituentů značně omezena, neboť pozice daného prvku ve větě primárně charakterizuje jeho gramatickou funkci. U větných členů ztvárněných finitními a nefinitními predikacemi je situace obdobná. V závislosti na tom, jaký větný člen daná struktura reprezentuje, může se vyskytovat v rámci věty v několika více či méně přesně vymezených pozicích.

Pokud jde o větné a polovětné subjekty, existují dvě základní varianty umístění: v kanonické počáteční pozici před predikátem hlavní věty, nebo v takzvané extrapozici, t.j. za predikátem hlavní věty, přičemž přítomnost extraponovaného subjektu je signalizována počátečním anticipačním zájmenem *it*. Vedle těchto dvou běžných pozic existuje ještě třetí, značně omezená varianta, kdy se větný nebo polovětný subjekt nachází v tzv. postpozici, tedy na konci věty, aniž dochází k umístění anticipačního zájmena do kanonické počáteční subjektové pozice. V těchto případech se na první místo ve větě přesouvá jiný větný člen, např. jmenná část přísudku.

Základním východiskem práce je zjištění, že umístění větných a polovětných podmětů do jednotlivých dostupných pozic není nahodilé, ale je výsledkem současného působení celé řady různých, mnohdy protichůdných faktorů. Cílem této práce je tedy prozkoumat, které faktory alespoň potenciálně umístění (polo)větných podmětů ovlivňují, jaká je jejich relativní účinnost a jak jsou vzájemně propojené, a nakolik je tedy pozice větných subjektů předvídatelná. ...